

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΡΑΔΟΣ

Ο νέος καθηγητής της Ιστορίας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ

Επι εύκαιριά τῆς ἀναρρήσεως τοῦ κ. Ράδου εἰς τὴν ἔδραν τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ιστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ παραθέτομεν τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἐκ τελευταίας κατὰ τὴν ἐν Παρισίοις διαμονῆν του φωτογραφίας.

Εἶναι τάχα ἀνάγκη νὰ εἰπωμεν ἡμεῖς εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Ἐθνικοῦ Ἡμερολόγιου», τοὺς τοσάκις ἐντρυφήσαντας εἰς τὰ ἔξοχα Δημηγήματα τοῦ συγγραφέως τοῦ «Πειρατοῦ τῆς Γραμμούσης» καὶ τῶν «Κακαβουλιῶν», ποῖος εἶναι ὁ κ. Ράδος; Οἱ πολιτισμένοι ἀνθρωποι, καὶ τοιούτους θεωροῦμεν πρωτίστως τοὺς φίλους ἀναγνώστας τοῦ «Ἡμερολογίου» καὶ τῶν ὥραιών βιβλίων τῶν ἐκπροσωπούντων τὴν ἀνωτέραν διανόσιν καὶ αἰσθητικήν, δὲν ἀγνοοῦν δόποιαν σημασίαν ἔχει δι' ἐν «Ἐθνος» εἰς ἀληθῆς συγγραφεύς. Εὐλόγως δ' ὁ Ρενάν εἴτεν ὅτι, «ὅπου δὲν ὑπάρχει λαὸς τρέφων καὶ ἐμπνέον τὸ τάλαντον, τίποτε δὲν ὑπάρχει».

Ἄλλὰ τὸ ἐντελῶς ἔξαιρετικὸν εἶναι ὅτι ὁ εὐφάνταστος μυθιστοριογράφος δὲν ἐπηρεάζει διόλου τὸν αὐστηρὸν κριτικὸν τῆς Ιστορίας. Οἱ ἀναγνώσκων τὰς ιστορικὰς μελέτας τοῦ κ. Ράδου, δὲν ἥθελε ποτὲ ὑποθέσει ὅτι ὁ ἐμβριθής καθηγητής, ὁ μέχρις ἄκρου ἔξωθιν τὴν αὐστηρὰν κριτικήν, θὰ ἥτο ποτὲ δυνατὸν νὰ καλλιτεχνῆσῃ τὴν «Ἀρπαγὴν τῆς Γονάγας», τὴν «Ναῦν τοῦ Φαῦλου» καὶ τὴν γλυκεῖαν «Δενίναν». Καὶ ὅμως ὁ σπάνιος συνδυασμὸς τοῦ καλλιτέχνου ποιητοῦ καὶ τοῦ ἀκριβολόγούτος

γου ἰστορικοῦ, ὁ συναντώμενος τόσον ἐπιζήλως εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Ράδου, δικαιολογεῖ τὰ μοναδικὰ εἰς τὸ εἶδος των διά τε τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Παγκόσμιον Διηγηματογραφίαν, ἀπαράμιλλα «Ναυτικὰ Διηγήματα», τὰ συνυφασμένα δεξιώτατα ἀπὸ τὸ κάλλος τοῦ λόγου καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς οὐσίας.

’Αφ’ ἣς ὁ κ. Ράδος ἐνεφανίσθη εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν ὄριζοντα, δὲν παρέρχεται ἔτος χωρὶς νὰ δημοσιεύσῃ ἐν ᾧ πλείονα ἔργα. Εἰς τὸν τόπον δὲ αὐτὸν τῆς πολυπραγμοσύνης εἶναι ἀπὸ τοὺς ὀλίγους Ἑλληνας ποῦ μᾶς δίδει τὸ παράδειγμα ἀληθοῦς ἀφοσιώσεως εἰς τὸ ἔργον του. Τὸ ἰστορικὸν δὲ ἔργον τοῦ κ. Ράδου δὲν ἔχει τίποτε τὸ ἐφήμερον. Οἱ «Μηδικοὶ Πόλεμοι», οἱ «Ἐλληνες τοῦ Ναπολέοντος», οἱ «Ἀρματωλοὶ καὶ οἱ Σουλιῶται», ἡ «Ἀπόπειρα τῶν Ὀρλεανιδῶν», ὁ «Ἀστιγξ», ὁ «Ἐάνθιππος ἐν Καρχηδόνι», εἶναι ἔξ ἐκείνων τῶν βιβλίων, τὰ ὅποια μένουν καὶ κατακτοῦν ὀλονὲν ἔδαφος τόσῳ μᾶλλον, ὃσον ὁ χρόνος παρέρχεται καὶ ὁ πνευματικὸς βίος βελτιοῦται. Δέον δὲ νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ ὑπομονητικὴ τῶν πηγῶν μελέτη ἀποτελεῖ ἀναμφηρίστως τὴν δόξαν τῆς συγχρόνου ἰστορικῆς σχολῆς, καὶ εἰς τὴν ἀκάματον τῶν πηγῶν ἔρευναν ὁ κ. Ράδος δὲν εἶναι βεβαίως ὁ τελευταῖος.

ΤΟ ΛΟΥΤΡΩΝ. — (Ἐργον τοῦ R. Prinet)